

Voorwoord

Stel, u wilt meer *natuur* in de tuin. Vrolijk rondfladderende kleurrijke vlinders en libellen, vogels die juist uw tuin uitzoeken om er hun nestje te bouwen, kikkers, salamanders en padden, jonge egeltjes, misschien zelfs een hermelijn of wezel. Bij de aanleg en het onderhoud van de tuin wilt u zo veel mogelijk rekening houden met de wensen van de dieren die u er graag wilt zien. In zo'n natuurlijke tuin vindt u bomen, struiken en planten, die voor deze dieren aantrekkelijk zijn. Vaak zijn dat de soorten die hier ook van nature thuishoren. Veel wilde planten zijn overigens niet alléén voor dieren aantrekkelijk, er zijn al vele heemtuinen in Nederland en België waar u met eigen ogen kunt zien dat er ook met deze planten, struiken en bomen mooie tuinen zijn aan te leggen. De Amstelveense heemparken zijn niet voor niets tot ver over de Nederlandse landsgrenzen vermaard.

Niet alleen natuur-, maar ook milieuvriendelijk zou zo'n tuin eigenlijk moeten zijn. Dat is niet automatisch het geval. Veel van de houten constructies die u in tuinen vindt, zoals pergola's, bankjes, schuttingen e.d. zijn geïmpregneerd met giftige stoffen of vervaardigd van tropisch hardhout. Ditzelfde geldt voor de schuurtjes die u bij ieder tuincentrum kunt krijgen.

Maar, wie helpt u bij een goed ontwerp en bij de aanleg? Waar vindt u een hovenier of tuinarchitect die in diezelfde lijn denkt en ook het liefst *natuurlijke* tuinen wil aanleggen en dus graag met u mee wil denken over een optimale vorgeving en inrichting van uw 'paradijsje'? Wie levert betrouwbaar zaad en plantgoed? Waar kunt u terecht voor sterke, biologisch gekweekte bomen en struiken? Waar kunt u verantwoord hout of houten producten krijgen?

Het kan ook zijn dat u een tuin aan wilt leggen samen met anderen, een 'buurtnatuurtuin', of dat u met anderen in uw buurt het niet meer erg interessante openbaar groen onder handen wilt gaan nemen. In sommige gemeenten wordt dit in het kader van 'bewonersparticipatie' soms schoorvoetend, maar ook hier en daar welwillend begroet. Maar hoe pak je zo iets het best aan? Het zou jammer zijn als het aanvankelijke enthousiasme gesmoord wordt door de onvermijdelijke eerste tegenslagen...

Misschien heeft u al genoeg aan een goed advies, leert u het meest van een cursus of uit een goed handboek. Maar wie is in staat een gedegen advies te geven, wie geeft die cursus, welke boeken zijn aan te raden en waar zijn deze te krijgen?

Met dit soort vragen en wensen werd (en wordt) Stichting Oase zeer regelmatig geconfronteerd. Vragen die we heel graag zo goed mogelijk beantwoorden; onze stichting heeft tenslotte als hoofddoel "het bevorderen van natuurlijke tuinen, parken en plantsoenen". We zijn daarom al enige jaren op zoek naar mensen, organisaties en bedrijven die producten en/of diensten leveren waar anderen naar op zoek zijn. Onze 'netwerklust' werd steeds langer en interessanter. Tot we in 1994 op het idee kwamen een aantal kleinschalig werkende bedrijven uit te nodigen

voor een bijeenkomst. Hierbij bleek dat er veel redenen waren voor samenwerking, uiteraard met behoud van ieders volledige zelfstandigheid. De kring die bij deze gelegenheid gevormd werd, koos met elkaar als naam "Wilde Weelde", met als ondertitel: "Kring Vakwerk Natuurlijke Omgeving".

En dan nu dus de uitgave van deze map. Onze bedoeling hiermee is dat iedereen op een zo gemakkelijk en objectief mogelijke manier in contact kan komen met bedrijven die precies dat te bieden hebben waar u nu net naar op zoek bent.

Leeswijzer

De kern van de documentatiemap wordt gevormd door de **portretten**. Hier geven een veertigtal kleinschalige bedrijven (grotendeels lid van de Kring Vakwerk Natuurlijke Omgeving Wilde Weelde) ieder op de bij hem/haar passende wijze een beeld van de activiteiten.

Na de portretten komen de **rubrieken**. In een zestal hoofdstukken, soms nog wat verder onderverdeeld, staan de adressen van ruim honderd kleinschalige bedrijven en organisaties die de producten en/of de diensten kunnen leveren waar mensen die 'meer natuur' in hun tuin willen, behoefte aan kunnen hebben.

Dus als u bijvoorbeeld iemand zoekt die kan helpen bij ontwerp of aanleg van de tuin, dan vindt u in rubriek B een hele serie adressen, met telefoon- en faxnummers en een korte omschrijving van de aangeboden diensten. Van de dikgedrukte adressen is ook nog een portret aanwezig. Twee sterren (***) geven aan, dat men bij de betreffende organisatie / het betreffende bedrijf terecht kan voor verdergaande informatie en advies.

Bij elke rubriek staat ook vermeld wat u van Stichting Oase kunt verwachten.

De volgorde waar we voor gekozen hebben is die van de postcode. Dat is wel heel 'eerlijk' en objectief, maar niet zo praktisch. Daarom hebben we de adressen ook nog eens allemaal **per provincie** geordend (binnen elke provincie is de volgorde dan weer die van de postcode).

Dus als u wilt weten welke bedrijven/organisaties bij u in de buurt zitten, dan kunt u het best eerst in die lijst kijken. In deze lijst wordt dan weer met lettercodes verwezen naar de rubrieken en net als bij de rubrieken kunt u aan het dikgedrukte herkennen dat er ook een portret aanwezig is van het betreffende bedrijf. Bovendien is achter elk adres ook vermeld of het bedrijf deel uitmaakt van Wilde Weelde (W), VESEL (vergelijkbare organisatie in België) (V) of het Platform Biologische Boomteelt (B).

De map is zeker niet compleet. We hopen zelfs van harte dat er méér mensen/bedrijven/organisaties blijken te zijn, die op de genoemde terreinen actief zijn - en ook dat deze mensen contact met Stichting Oase/Wilde Weelde opnemen zodat ze in een volgende versie ook in deze map te vinden zijn.

Om dit mogelijk te maken - en om wijzigingen door te kunnen geven - is tenslotte nog een **opname- en mutatieformulier** opgenomen.

□

Inhoud documentatiemap Stichting Oase

Voorwoord / Leeswijzer

Portretten (op volgorde van postcode)

Rapunzel Tuinen, Amsterdam
De Waard Eetbaar Landschap, Amsterdam
Van Kemenade Tuinen, Amsterdam
Wolverlei, Kortenhoef
De Bolderik, Wervershoof
De Zonnetuin, Alkmaar
Frank Hadders & Kyra Kuitert, Haarlem
Nico Kolthek, Den Haag
Groen Aktief, Moordrecht
Paul Quast, Oostvoorne
Stichting Samenhang, Utrecht
Roos Broersen, Utrecht
Hoveniersbedrijf Rob van der Steen, De Bilt
Bloemen- & Plantenkwekerij Kraaybeekhof, Driebergen
Karin Krol Tuinen, Den Bosch
Willem Iven, Herpen
De Schutsboom, Nijmegen
Bronnen, Heilig Landstichting
De Keltenhof, Bergharen
Stefan Litjens, Deest
ArtEco, Wageningen
Tuinburo Ten Hallers, Ede
Projekt Aarde, Zutphen
C. & C. Hoveniers, Deventer
Sylvester, Oldenzaal
Tuinontwerpburo RIVOS, Ootmarsum
Peter Modderkolk, Gees
Eko-tuin, Wapse
Henk Pleiter, Dwingeloo
Stichting Dryade, Weerselo
Cultura, Wilhelminaoord
De Hemelsleutel, Jonkersland
De Heliant, Appelscha
De Zandhoogte, Tolbert
Antha, Assen
Cruydt-hoeck, Groningen
Buitenbedrijf BBZ, Groningen
Ecoplan, Groningen
De Natuurtuin, Haren
De Beemd, Warffum

In België:
Ecoflora, Rosières
Peeters tuincreaties, Ramsel
Geert Meijsmans, Kontich
Atelier voor Landschapskunst, Gent

Rubrieken

A. Informatie en advies

1. persoonlijk advies
2. cursussen, workshops, (dia-)lezingen, rondleidingen, excursies
3. artikelen, boeken, fotografie, informatiepanelen, educatief materiaal
4. *groene* antiquariaten, archieven en boekwinkels

B. Ontwerp, aanleg, onderhoud en beheer

C. Kwekerijen

1. zaadteelt
2. wilde planten kwekerijen
3. boomteelt

D. Meer dieren in de tuin

E. Verantwoord gebruik van hout en ander materiaal in de tuin

F. Samen met anderen

Overzicht per provincie (NL) en Belgische adressen

Opname- en mutatieformulier

Enige informatie over Stichting Oase

Colofon

Deze documentatiemap werd samengesteld door Marianne van Lier en Willy Leufgen (Stichting Oase). De omslag en het binnenblad zijn gedrukt door Drukkerij SSN, Nijmegen en ontworpen door Els v. d. Krans (SSN). Zij maakte daarbij gebruik van de ontwerptekening op het bedrijfsportret van Karin Krol Tuinen en foto's van Willy Leufgen en Reinhard Witt.

Wij danken alle mensen die telefonisch of schriftelijk informatie gaven.

De documentatiemap kost f 40,- (Bfr. 745) excl. verzendkosten.

Voor Oase-abonnees en Wilde Weelde-leden geldt een gereduceerd tarief.

Het is de bedoeling dat deze documentatiemap ieder jaar in de herfst geactualiseerd wordt.

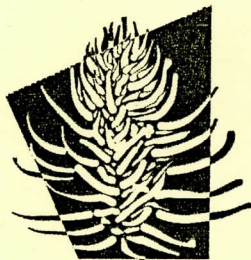
Kopiëren van bedrijfsportretten is alleen toegestaan voor eigen, kleinschalig gebruik. Anders na schriftelijke toestemming van de uitgever: Stichting Oase, Kloosterstraat 7, NL 6641 KW Beuningen.

Suggesties voor aanvullingen, verbeteringen enz. zijn van harte welkom bij:

Stichting Oase,
Kloosterstraat 5 b,
6641 KW Beuningen
tel. + fax 024-6771974.
vanuit België:
0031-24-6771974.

Deze documentatiemap is op bovengenoemd adres te bestellen. Een acceptgirokaart (of een Belgische overschrijvingskaart) wordt bijgevoegd.

2 e editie, december 1997

groot tot in de kleinste tuin

RAPUNZEL TUINEN

E. Wolffstraat 72 3hg
1053 TW Amsterdam
Tel. 020-6186548

Is uw tuin een vergeten wereld? Of een plek waarin u de wereld kunt vergeten? In ieder geval moet het een domein zijn waar u zichzelf thuis kunt voelen. Of het nu gaat om een hele grote tuin, misschien wel een landschap, of juist een hele kleine, een stadstuin bijvoorbeeld of een dakterras.

RAPUNZEL TUINEN kan deze eigen plek voor u ontwerpen en op een verantwoorde manier aanleggen.

Ook voor bedrijven is het belangrijk een tuin te hebben met een uitstraling die aansluit bij de bedrijfsformule. Die evenzeer een krachtige eigen identiteit verraadt.

Het ontwerpen gebeurt in goed overleg met u want u heeft uw specifieke wensen. In de ontworpen tuin moet de natuur zich zoveel mogelijk in vrijheid kunnen ontwikkelen. RAPUNZEL TUINEN zal daar binnen het ontwerp de instrumenten voor aandragen; vogels houden van vergeten hoekjes, zaden en bessen; kikkers houden van poeltjes; vlinders houden van bloemen; mossen en paddestoelen zijn niet alleen mooi om te zien maar spelen in de ontwikkeling tot een natuurlijk evenwicht ook een onmisbare rol.

Waar het in het ontwerp om gaat is te komen tot een mooie tuin. Sterk van vorm, ontworpen met gebruik van uitdagende materialen. Het moet meer bijzondere kwaliteiten hebben dan de gemiddelde tuin.

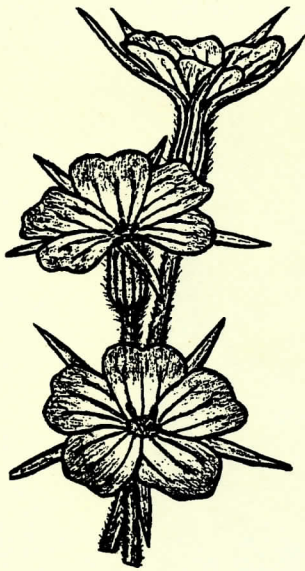
RAPUNZEL TUINEN staat voor kwaliteit en originaliteit.

Ook voor advies, hoe u zelf uw tuin natuurlijk kunt beheren of omvormen kunt u bij RAPUNZEL TUINEN terecht. Heeft u weinig tijd? Geen probleem! Natuurvriendelijke tuinen kunnen beslist onderhoudsarm zijn.

De oprichtster van RAPUNZEL TUINEN is Marleen van Tilburg. Zij heeft een opleiding tot beeldend kunstenaar aan de Gerrit Rietveld academie te Amsterdam. Daarnaast heeft zij een opleiding aan de middelbare tuinbouwschool en enige jaren praktische ervaring met werken in heemtuinen.

Heeft u nog vragen dan kunt u bovenstaand telefoonnummer bellen. Mocht er onverhoopt niemand aanwezig zijn, spreek dan uw boodschap in op het antwoordapparaat. U wordt zo spoedig mogelijk teruggebeld.

Marleen van Tilburg

(heem)kwekerij / hoveniersbedrijf De Bolderik
Jos Groen, Slikkerdijk 63, 1693 LR Wervershoof
tel / fax: 0228-58 34 65
KvK: 41835 Hoorn
bank: 36 89 34 696

DE BOLDERIK

NATUURLIJKE TUINAANLEG EN ONDERHOUD

Basisuitgangspunt van De Bolderik is het aanleggen en onderhouden van natuurlijke tuinen.

Dat wil zeggen:

- * keuze voor milieu-verantwoorde materialen en -werkwijzen en gebruik van inheemse planten.
- * geen chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest.
- * afstemming van het ontwerp op de relatie met de omgeving en rekening houden met de fauna, o.a. vogels en vlinders.
- * zo mogelijk het inpassen van bestaande waardevolle elementen en hergebruik van materialen.

Bij het ontwerpen ga ik zo veel mogelijk uit van een integrale benadering van persoonlijke wensen, natuurlijke en culturele uitgangspunten, sfeer en budgetmogelijkheden.

Natuurlijk tuinieren is meer het begeleiden van natuurlijke processen naar een evenwicht, dan het opleggen van je wil aan de omgeving.

Dit vraagt een bepaalde mate van spontaniteit en tolerantie voor het onverwachte in de natuur.

Een goede natuurtuin wordt zodoende zowel een verrijking van de omgeving als een 'eigen plek' voor het ervaren van geuren, kleuren en geluiden.

U kunt bij De Bolderik terecht voor:

- * vrijblijvend advies voor planvorming
- * ontwerp van tuinen
- * maken van een (casco)begroting
- * begeleiding van werkzaamheden
- * aanleg en onderhoud van tuinen

Met vriendelijke groet,

Jos Groen

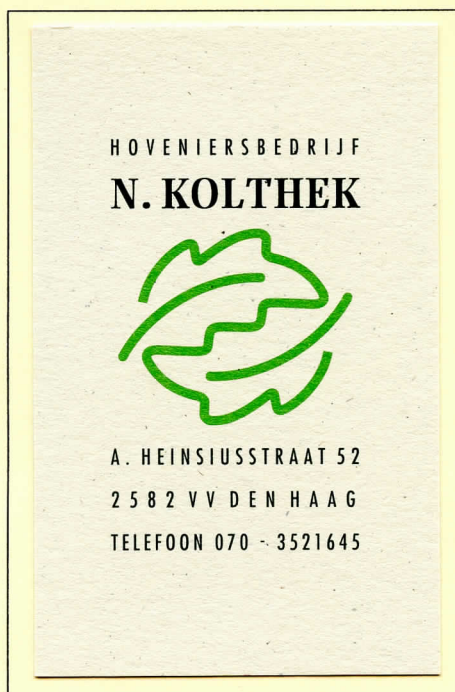
Het sleutelwoord voor mijn visie op tuinieren is *'verscheidenheid'*.

Verscheidenheid in vorm, kleur, hoogte, droog en nat enz. staat borg voor verscheidenheid in levensvormen en beleving.

Zo ontstaan natuurrijke tuinen waarin slakken, pissebedden en het overige gedierte des velds vrijuit kunnen shoppen, waarin de ondraaglijke netheid van het bestaan niet doordringt.

Maar voor hetzelfde geld(t) schep ik u letterlijk en figuurlijk een representatieve grind-, gras-, speel- of terrastuin.

Verscheidenheid aan tuinen die vanzelfsprekend de wensen van de bewoner(s) weer spiegelen.

Tuinen waarin de aanwezige beplanting en materialen zo veel mogelijk hergebruikt worden.

Ik ben nu zo'n 20 jaar aan het hovenieren.

Vanzelfsprekend kan de manier waarop mensen een tuin beleven behoorlijk van elkaar verschillen.

Bijvoorbeeld: kort geleden werd mij een compliment op de borst geklopt door een Haagse dame. Ik had in de herfst van 1994 haar tuin grondig op z'n kop gezet.

Toen ik eens kwam kijken, zei ze: "Mijnheer, sommige mensen vinden de tuin prachtig, anderen vinden het een wildernis, maar voor mij is er een wereld opengegaan."

Ruimtelijke vormgeving met de natuur als inspiratiebron

DE VORMGEVERS

ing. **Jeroen Gigengack**

Opleiding: Hogeschool voor Tuin- & Landschapsinrichting, specialisatie natuur- en landschapsbeheer.

Werkervaring: Projectleider natuur- en landschapsonderhoud. Natuur- en milieu-educatie. Docent vegetatiekunde, ecologie en natuurbeheer aan de Hogeschool Larenstein, studierichting Tuin- & Landschapsinrichting.

ing. **Marieke van Lommel**

Opleiding: Hogeschool Larenstein, studierichting Tuin- & Landschapsinrichting, specialisatie landschapsecologie, natuurbeheer en vegetatiekunde. Opleiding tot vakbekwaam hovenier.

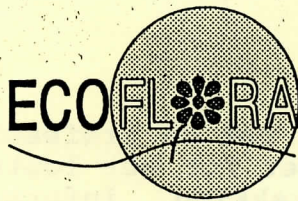
Werkervaring: Buro voor tuin- en landschapsarchitectuur (BNT). Beleidsmedewerker gemeentelijke afdeling bossen en plantsoenen.

HET ATELIER

Antha richt zich op kleinschalige projecten waarin vormgeving en ecologie samengaan. Wij werken sinds tien jaar aan de vormgeving en herinrichting van oude en nieuwe tuinen, en aan (landschaps)ecologische adviezen voor kleinschalige projecten.

Wij geven cursussen natuurtuinontwerpen voor particulieren en hoveniers, en workshops (begeleiding) aan mensen die zelf hun natuurtuinontwerp willen maken.

Respect voor leven is ons credo.

'Kwekerij van inheemse, vaste planten.
Verkoop van produkten voor de ecologische (sier-)tuin. Aanleg en beheer van natuurlijke en wilde tuinen.'

Freddy Sparenberg
Rue de Genval 42
B-1331 Rosières
Tél. : (02) 652.07.78
Fax. : (02) 653.78.34

ECOFLORA werd begin 1994 opgericht, enkele maanden na een 'begeesterend en beslissend' bezoek aan wildeplantenkwekerij 'De Heliant' in Friesland. Onze doelstelling was vanaf het begin dubbel : enerzijds wensen we een zo ruim mogelijk aanbod te creëren op het vlak van wat we gemakshalve 'natuurlijke tuinen' zullen noemen, anderzijds hebben we vanaf het begin vooropgesteld dat de productie van inheemse vaste planten de kernactiviteit zou zijn. Naast die kernactiviteit willen we echter ook andere activiteiten uitbouwen.

De 3 'pöten' van ECOFLORA willen we als volgt samenvatten :

- * kweek en verkoop van inheemse planten
- * verkoop van bio-tuinprodukten
- * aanleg van 'natuurlijke tuinen'

Inheemse planten : op dit moment bieden wij ongeveer 330 soorten - voor België - inheemse vaste planten aan, waarvan het overgrote deel uit eigen kweek voortkomt. Dit assortiment wordt aangevuld met zo'n 50 soorten kruiden, 20 soorten inheemse struiken en 5 soorten inheemse rozen

Bio-tuinprodukten : in onze (te) kleine winkel hebben we geprobeerd een ruim gamma van produkten voor een natuurlijke tuin samen te brengen. Een greep uit het aanbod ; zaadmengsels voor bloemenweiden, verwilderingsbloembollen, bio-zaden voor de moestuin, bio-meststoffen, bio-bodemverbeteraars, natuurlijke gewasbescherming, thermische en mechanische onkruidbeheersing, compostvaten, nestkasten in houtbeton, ...

Aanleg natuurlijke tuinen : al zeer snel na de start bleek er bij een deel van het cliënteel een verwachting naar ons toe te bestaan om naast de levering van planten ook de aanplant daarvan te verzorgen. Bij ons kan u dus ook terecht voor de aanleg van (een deel van) uw tuin, voornamelijk dan tijdens de herfst- en wintermaanden.

Graag wensen wij ook nog even in te gaan op een aantal aspecten in onze **bedrijfsvoering**.

Het lijkt evident, maar we willen hier toch nog even benadrukken dat wij in onze kwekerij zo **ecologisch** als mogelijk wensen te werken (geen turf, geen synthetische pesticiden, ...). Wij streven er ook naar om steeds de '**juiste**' planten te kweken en te leveren (oorspronkelijk wilde vormen), waar mogelijk en zinvol zelfs van lokale oorsprong (in samenwerking met de universiteit van Louvain-la-Neuve).